

Kyselytestimenetelmä naurua kuvailevien verbaalisten koloratiivikonstruktioiden merkitysten selvittämissä

MARIA-MAGDALENA JÜRVEKSON

Tallinnan yliopisto

Abstrakti. Artikkelini pohjautuu kokeelliseen synkroniseen sanastontutkimukseeni “Kyselytestimenetelmä suomen kielen verbaalisen koloratiivikonstruktion muodon, merkityksien ja tehtävien selvittämissä”. Tässä artikkelissa olen keskittynyt vain verbaalisen koloratiivikonstruktion *verbum finitum cum verbo colorativo* -tyyppiin konstruktion yleisimpänä ja tyyppillisimpänä ilmenemis-
muotona, sen päätyyppinä.

Kyselytestimenetelmän taustalla on kognitiivinen etnolingvistinen idea kielellisestä maailmankuvasta sekä ajatus siitä, että laaja ja riittävän heterogeeninen äidinkieleltään homogeeninen väestöryhmä tietää niin yksilöllisellä kuin yhteisölliselläkin tasolla, mikä on “oikea” ilmaus tai “oikein” sen äidinkielellä, ja että tätä arkitietämystä on mahdollista hyödyntää muun muassa sanasemantiikassa sanojen merkitysten ja merkityserojen selvittämissä ja sanasemantiikan opettamisessa.

Halusin omalla tutkimuksellani testata, soveltuuko kyselytestimenetelmä myös verbaalisten koloratiivikonstruktioiden sekä niihin sisältyvien ekspressiivisten verbien merkityksiin liittyvän lisätiedon hankkimiseen. Kyselytestin tulokset osoittivat, että kyselytestimenetelmän avulla on mahdollista saada informanteilta monipuolista ekspressiivisten verbien merkityksiä ja

merkitysvivahteita koskevaa lisätietoa. Kyselytestin tuloksia voitaneen jatkossa hyödyntää laajoja verkkosanakirjoja laadittaessa.

Avainsanat: leksikologia; sanasemantiikka; ekspressiivinen verbi; kielellinen maailmankuva; suomi

1. Lähtökohtia

Nauru on ilmiönä sinänsä vaikea tutkimuskohde, mutta yhtä vaikeita tutkimuskohteita ovat myös naurua kuvailevat verbaaliset koloratiivikonstruktiot. Aion omalla artikkelillani hieman valaista tätä tutkimuskohdetta tarkastelemalla nimenomaan niitä konstruktioita, jotka kuvailevat naurua suomen kielessä. Toivon tämän tiedon avulla pääseväni lähemmäksi myös suomalaisten kielellistä maailmankuvaa (ks. Tieteen termipankki), jolla tarkoitetaan kieliyhteisön arkitietämyksen pohjalta muotoutunutta ja kielessä heijastuvaa käsitystä maailmasta. Kielellinen maailmankuva verbalisoi kulttuurisen maailmankuvan, jonka nykyiset sukupolvet säilyttävät ja siirtävät kielen kautta tai avulla (kielellisenä maailmankuvana) edelleen tuleville sukupolville.

Suomen kieli auttaa siis omalta osaltaan välittämään suomalaisen kulttuurin luomaa kuvaa maailmasta niin nykyisille kuin tulevillekin kielenkäyttäjille. Kielen yksittäisillä piirteillä, kuten esimerkiksi verbaalisilla koloratiivikonstruktiolla, on erityisesti kaunokirjallisen teoksen tekstikokonaisuuden rakentumiseen ja maailman subjektiiviseen kuvaamiseen sekä sen kautta kielelliseen maailmankuvaan liittyviä funktioita (Heikkinen & Voutilainen 2009: 135).

Tämä artikkeli on valmistunut kokeellisen synkronisen sanaston-tutkimukseni “Kyselytestimenetelmä suomen kielen verbaalisen koloratiivikonstruktion muodon, merkityksien ja tehtävien selvittelyssä” (Jürvetson, tulossa) pohjalta. Kyselytestimenetelmän taustalla on kognitiivinen etnolingvistinen idea kielellisestä maailmankuvasta sekä ajatus siitä, että laaja ja riittävän heterogeeninen äidinkieleltään homogeeninen väestöryhmä tietää niin yksilöllisellä kuin yhteisölliselläkin tasolla, mikä

on “oikea” ilmaus tai “oikein” sen äidinkielellä, ja että tätä arkitietämystä on mahdollista hyödyntää muun muassa sanasemantiikassa sanojen merkitysten ja merkityserojen selvittelyssä ja sanasemantiikan opettamisessa. Tutkimukseni päätavoitteena oli testata, soveltuuko kyselytestimenetelmä verbaalisten koloratiivikonstruktioiden (*k*-konstruktioiden) sekä niihin sisältyvien ekspressiivisten verbien (*e*-verbien) merkityksiin liittyvän tiedon hankkimiseen.

E-verbejä, joihin kuuluviksi pidetään perinteisesti onomatopoeettisia (*o*-verbejä) ja deskriptiivisiä verbejä (*d*-verbejä), luonnehditaan alan kirjallisuudessa yleensä äänteellisesti motivoituneina tai äänneasullaan tarkoitettua kuvailevina sanoina. *O*-verbien yhteydessä puhutaan yleensä äänilähteen ääntä kuuloaistin avulla kuvailevista tai jäljittelevistä sanoista, joiden ensisijainen tehtävä on erityyppisten luonnossa esiintyvien äänilähteiden, kuten esimerkiksi lintujen ääntelyn ym., tuottaman äänen kuvaaminen, sen akustisten ominaisuuksien (esim. korkeuden, soinnin, vahvuuden, keston, rytmin tai epäsoinnun) välittäminen kielien äännejärjestelmän suomien mahdollisuuksien mukaan; *d*-verbit sen sijaan kuvailevat tarkoitettua näkö- tai jonkin muun kuin kuuloaistin avulla. Stephen Ullmann puhuu tässä yhteydessä primaarista onomatopoeiasta (onomatopoeettiset sanat) ja sekundaarista onomatopoeiasta (onomatopoeettis-deskriptiiviset tai deskriptiivis-onomatopoeettiset sanat) (1962: 83–84)¹. Myös Erkki Itkosen (1966: 79–80) mukaan onomatopoeettiset sanat ovat ääntä jäljitteleviä sanoja (esim. *jyristä, kalista, koputtaa*), deskriptiiviset sanat puolestaan kuvaavat äänneasullaan muiden aistien kuin kuulon avulla havaittavia ilmiöitä (esim. *nuljahtaa, köpittää, törröttää*). Monet sanat kuuluvat hänen mukaansa kumpaankin ryhmään, esim. *kuhista*. *E*-verbien käsittelyn yhteydessä on käytetty myös kaksiosaista termiä onomatopoeettis-deskriptiivinen tai

¹ --- its [onomatopoeias' MMJ] primary form is the imitation of sound by sound. Here the sound is truly an 'echo to the sense'; the referent itself is an acoustic experience which is more or less closely imitated by the phonetic structure of the word. In secondary onomatopoeia, the sounds evoke, not an acoustic experience, but a movement, or some physical or moral quality, usually unfavourable. (Ullmann 1962: 83–84.)

deskriptiivis-onomatopoeettinen (ks. esim. Itkonen 1966: 80). Tässä artikkelissa käytetään termiä *ekspressiivinen verbi* termien *onomatopoeettinen verbi* ja *desriptiivinen verbi* kattoterminä. Termien *onomatopoeettinen verbi* ja *deskriptiivinen verbi* yhteydessä noudatetaan edellä esitettyjä määritelmiä.

Vieraskielisen suomen kielen oppijan on *e*-sanaston merkitysten selvittämisyrityksissä tukeuduttava kaksikielisiin ja selityssanakirjoihin, joista ei useimmiten ole suurtakaan apua – joko sanaa ei sanakirjassa esiinny tai sitten sanakirjan tarjoama sananselitys ei auta selittämään *e*-verbin tiettyä spesifistä merkitystä tai merkitysvivahdetta tietyssä spesifisessä kontekstissa.

Verbaalisesta *k*-konstruktiosta on alan kirjallisuudessa esitetty erilaisia määritelmiä, joista tunnetuin lienee peräisin Ahti Rytköselältä. Sen mukaan konstruktiota on “kahta päälajia: verbaalinen (*constructio colorativa verbalis*) ja nominaalinen (*constructio colorativa nominalis*). Edellinen jakautuu kahtia: *infinitivus cum verbo colorativo* (esim. *puida pätkivät*) ja *verbum finitum cum verbo colorativo* (esim. *puivat pätkivät*.” (Rytkönen 1937: 104.) Rytkösen mainitsemista kahdesta verbaalisen *k*-konstruktion tyypistä asymmetrinen *infinitivus cum verbo colorativo* eli *juosta jolkuttaa* -tyyppi on toista, symmetristä *verbum finitum cum verbo colorativo* eli *juoksi jolkutti* -tyyppiä huomattavasti yleisempi (ks. lisää Sivula 1989; Hamunen 2007: 3–4; 2012; Jarva & Kytölä 2007). Tässä artikkelissa olen keskittynyt vain verbaalisen *k*-konstruktion *verbum finitum cum verbo colorativo* -tyyppiin (*juosta jolkuttaa*) konstruktion yleisimpänä ja tyypillisimpänä ilmenemismuotona, sen päätyyppinä.

2. Aineisto ja menetelmät

Käytin tutkimuksessani kokeellista tutkimusmetodia. Aineiston analyysissä sovelsin kyselytestimenetelmää sekä konstruktiokieliopillista ja leksikologista (sanasemanttista) tarkastelua. Kyselytestin laatimisessa hyödynsin aikaisempia tutkimuksia (Vanhatalo 2002; 2004; 2005 ym.),

joissa pohditaan, miten voisi käyttää kyselylomakkeita *e*-verbien merkitysten selvittämisessä, määrittelemisessä ja täsmentämisessä. Tutkimuksessa käyttämäni verbaaliset *k*-konstruktiot olen poiminut Nykysuomen sanakirjasta (NS), Suomen murteiden sanakirjasta (SMS) sekä (kauno) kirjallisuudesta (ks. tarkemmin aineistolähteet).

Keskeinen tutkimuskysymykseni on seuraava: Soveltuuko kyselytestimenetelmä verbaalisten *k*-konstruktioiden sekä niihin sisältyvien *e*-verbien merkityksiin liittyvän tiedon hankkimiseen? Vuoden 2003 marras- ja joulukuussa teettämässäni kyselytestissä, jonka tuloksiin tämä artikkeli perustuu, kukin informantti sai täytettäväkseen kyselylomakkeen, jossa tuottotestien jälkeen seurasivat monivalintatestit. Tämän järjestyksen avulla yritin vähentää monivalintatestien sana-aineksen mahdollista vaikutusta tuottotestien tuloksiin. Tässä artikkelissa esitettäviä nauruun liittyviä verbejä eli nauruverbejä käsittelein tehtävissä 5–11. Tehtävissä 5–6 ja 8–11 tutkimuksen kohteena oli 16 nauruverbiä (*hahatti, hekotti, hihitti, hikotteli, hohotti, hykersi, hörötti, kihersi, kikatti, kuhersi, käkätti, räkätti, röhötti, tirskahti, tyrskähti* sekä *virnisti*).

Tehtävässä 7 tutkin vertailevasti 14:ää verbaalista *k*-konstruktiota ja *k*-verbiä ilman neutraalia pääverbiä (*nauraa hahattaa – hahattaa, nauraa hehetti – hehetti, nauraa hihittää – hihittää, nauraa hikotteli – hikotteli, nauraa hohotti – hohotti, nauraa hykersi – hykersi, nauraa hölötti – hölötti, nauraa hörötti – hörötti, nauraa kikattaa – kikattaa, nauraa kuhersivat – kuhersivat, nauraa käkätteli – käkätteli, nauraa rähättämässä – rähättämässä, nauraa räkättää – räkättää* sekä *nauraa tyrskivät – tyrskivät*). Seitsemän ekspressiivisiä ilmauksia sisältävää alkuperäistä lausetta poimin NS:sta ja kuusi lausetta suomalaisten kirjailijoiden teoksista, yksi lause löytyi virtuaalisesta Suomisanakirjasta (SS).

Tässä artikkelissa analysoin testin 11 tehtävästä kahden nauruun liittyvän tehtävän (5. ja 11.) tuloksia. Tehtävän 5 avulla yritin saada selville, olisiko kyselytestimenetelmän avulla mahdollista selvittää nauruverbin mahdollinen agentti (nauraja), naurun kohde tai syy sekä tapa. Tehtävänantona oli lisätä edellä mainittujen 16 nauruverbin eteen

mahdollinen nauraja, verbin jälkeen naurun oletettava kohde tai syy sekä naurun tapa. Tehtävässä 11 kysyin informanteilta vielä kerran samojen *e-verbien* naurun kohdetta tai syytä saadakseni lisätietoa mainitusta merkityselementistä.

Kyselytesti teetettiin valvotussa tilanteessa ja paperit otettiin täyttämisen jälkeen heti pois. Testien täyttämiseen informantit käyttivät aikaa 45–60 minuuttia. Yhtään lomaketta ei ollut palautettu täysin tyhjänä tai epäasiallisesti täytettynä, joten kaikkien informanttien testit hyväksyttiin. Yksittäiset tyhjät aukot testilomakkeissa otettiin kuitenkin huomioon tyhjinä vastauksina.

Testi teetettiin Helsingin yliopiston ensimmäisen vuosikurssin suomen opiskelijoilla ($n = 51$) ja lehtoreilla ($n = 4$), Tampereen yliopiston ensimmäisen vuosikurssin ruotsin opiskelijoilla ($n = 25$) ja lehtoreilla ($n = 4$) sekä Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston viron kielen kurssilaisilla ($n = 16$). Testiin osallistui kaikkiaan 100 informanttia. Informanttien taustatiedoista kysyttiin ikää, sukupuolta, syntymäpaikkakuntaa, asuinpaikkaa ja vanhempien murretaustaa.

Valtaosa (68) informanteista oli 16–25-vuotiaita, kymmenen informanttia edusti 56–65-vuotiaiden ikäryhmää, informanteista seitsemän kuului ikäryhmään 26–35-vuotiaat, kuusi informanttia oli ikäryhmästä 46–55-vuotiaat, viisi kuului ikäryhmään 36–45-vuotiaat, ja neljä informanteista oli yli 66-vuotiaita. Naisia oli 73 ja miehiä 27. Kaikki informantit olivat merkinneet äidinkielekseen suomen kielen.

Helsingin ja Tampereen yliopistojen korkeakouluopiskelijat ja -opettajat muodostivat iältään ja akateemiselta taustaltaan verrattain homogeenisen eli tasakoosteisen koehenkilöryhmän (84 % informanttien kokonaismäärästä), Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston kurssilaiset puolestaan edustivat iältään ja akateemiselta taustaltaan heterogeenista eli sekakoosteista avoimen aikuisväestön ryhmää (16 % informanttien kokonaismäärästä).

3. Tulokset: nauraja, naurun kohde tai syy ja naurun tapa

3.1. Nauraja

Taulukossa 1 testituloksista on esitetty enemmän kuin kaksi mainintaa saaneet vastaukset merkityselementin nauraja mukaan.

TAULUKKO 1. Merkityselementtinä nauraja. Kahta useampien mainintojen määrät

Nauraja	Verbaalisen <i>k</i> -konstruktion <i>e</i> -verbit															
	<i>hahattaa</i>	<i>virnistää</i>	<i>hekottaa</i>	<i>räkättää</i>	<i>hihittää</i>	<i>tyrskähtää</i>	<i>hohottaa</i>	<i>hykertää</i>	<i>höröttää</i>	<i>kihertää</i>	<i>hikotella</i>	<i>kuhertaa</i>	<i>käkättää</i>	<i>röhöttää</i>	<i>tirskahattaa</i>	<i>kikattaa</i>
(Nuori) mies	18	24	35	6	–	22	42	9	24	–	19	–	–	33	–	–
Poika	11	39	14	12	–	11	–	–	24	–	17	–	–	5	–	–
Vanha mies	5	–	8	–	–	–	11	–	11	–	5	–	5	14	–	–
(Nuori) nainen	–	5	12	7	14	14	7	19	5	26	11	12	18	–	25	16
(Pikku)lapsi	–	–	10	–	–	–	–	–	–	6	12	–	–	–	–	4
(Pikku)tyttö	–	–	4	–	57	7	–	10	–	37	5	10	–	–	46	52
Tyttöjoukko	–	–	–	–	5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	8
Vanha nainen	–	–	–	–	–	–	–	8	–	–	–	–	19	–	–	–
Humalainen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4	–	–	–	–	–
Pariskunta	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14	–	–	–	–
Ukkojoukko	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	–	–	–

(Nuori) nainen on ollut naurajana 14:ssä naurua kuvailevassa verbaalisessa *k*-konstruktiossa (naurukonstruktiossa). Sulkeissa mainintojen määrä alenevasti: *nauraa kihertää* (26), ~ *tirskahattaa* (25), ~ *hykertää* (19), ~ *käkättää* (18), ~ *kikattaa* (16), ~ *hihittää* (14), ~ *tyrskähtää* (14), ~ *hekottaa* (12), ~ *kuhertaa* (12), ~ *hikotella* (11), ~ *hohottaa* (7), ~ *räkättää* (7), ~ *höröttää* (5) sekä ~ *virnistää* (5).

(Pikku)tyttö esiintyy naurajana yhdeksässä naurukonstruktiossa: *nauraa hihittää* (57), ~ *kikattaa* (52), ~ *tirskahattaa* (46), ~ *kihertää* (37), ~ *hykertää* (10), ~ *kuhertaa* (10), ~ *tyrskähtää* (7), ~ *hikotella* (5) sekä ~ *hekottaa* (4). Lisäksi (pikku)tyttö on naurajana kahdessa ryhmänaurua (tyttöjoukko) kuvailevassa konstruktiossa: *nauraa kikattaa* (8) ja ~ *hihittää* (5).

(Nuori) mies on mainittu naurajana kymmenessä naurukonstruktiossa: *nauraa hohottaa* (42), ~ *hekottaa* (35), ~ *röhöttää* (33), ~ *höröttää* (24), ~ *virnistää* (24), ~ *tyrskähtää* (22), ~ *hikotella* (19), ~ *hahattaa* (18), ~ *hykertää* (9) sekä ~ *räkättää* (6).

Poika on naurajana kahdeksassa konstruktiossa: *nauraa virnistää* (39), ~ *höröttää* (24), ~ *hikotella* (17), ~ *hekottaa* (14), ~ *räkättää* (12), ~ *hahattaa* (11), ~ *tyrskähtää* (11) sekä ~ *röhöttää* (5).

Vanha mies esiintyy naurajana seitsemässä konstruktiossa: *nauraa röhöttää* (14), ~ *hohottaa* (11), ~ *höröttää* (11), ~ *hekottaa* (8), ~ *hahattaa* (5), ~ *hikotella* (5) sekä ~ *käkättää* (5). Lisäksi vanha mies esiintyy yhden kerran naurajana ryhmänaurua (ukkojoukko) kuvailevassa konstruktiossa: *nauraa käkättää* (3).

(Pikku)lapsi mainitaan naurajana neljässä konstruktiossa: *nauraa hikotella* (12), ~ *hekottaa* (10), ~ *kihertää* (6) sekä ~ *kikattaa* (4).

Vanha nainen on mainittu naurajana kahdesti: *nauraa käkättää* (19) ja ~ *hykertää* (8).

Yhdessä konstruktiossa on viitattu vain naurajan olotilaan (humalainen) ja siihen liittyvään ääntelyyn: *nauraa hikotella* (4). Tässä yhteydessä konstruktion *e*-verbi ei kuvaile naurua, vaan naurun kanssa samanaikaisesti tapahtuvaa humalaisen nikottelua, hänen palleansa nykivästä kouristelusta johtuvaa hikkaa.

Yhden konstruktion naurajana on pariskunta: *nauraa kuhertaa* (14). Informantit eivät kuitenkaan yhdistäneet *kuhertaa*-verbiä nauruun, vaan verbin frekventatiivimuodon *kuherrella* deskriptiiviseen merkitykseen 'kuv. rakastuneiden yhdessäolosta, armastelusta' (NS).

Tämän tehtävän *e*-verbivalikoimasta myöskään *virnistää*-verbiä ei yhdistetty nauruun, vaan kasvojen ilmettä tarkoittavaan deskriptiiviseen

päämerkitykseen ‘irvistää. 1. vetää suunsa t. kasvonsa väärään (*us.* kujeellisesti t. ilkikurisesti, pilkallisesti tms.), näyttää hampaitaan, ikeniään’ (NS).

Informanttien vastauksista löytyi myös muihin elollisiin paitsi ihmisiin liittyviä subjekteja. Esimerkiksi **eläin**, **lintu** tai **taruolento** (7 mainintaa) *hahattaa*. Verbi ei tässä yhteydessä kuitenkaan kuvaile naurua, vaan eläimen, linnun tai taruolennon ääntelyä. **Lintu** (48 mainintaa) tai **noita-akka** (7) *räkättää*. *E*-verbi kuvailee linnun ääntelyä tai mielikuvitusolennon, noita-akan, kuviteltua naurua. **Kissa** (5 mainintaa) *virnistää*. *E*-verbi ei tässäkään yhteydessä kuvaile naurua, vaan kissan ilmettä. **Aalto**, **meri**, **vesi** tai **veri** (11 mainintaa) *tyrskähtää*. *E*-verbi kuvailee naurun sijasta veden rajua kuohuntaa tai veren tyrskymistä. **Joulupukki** (14 mainintaa) *hohottaa*. *E*-verbi kuvailee joulupukin tyypillisintä naurua. Pukki nauraa täyttä kurkkua, suu ammollaan ja remakasti. **Kauppias**, **ahne pankkiiri**, **varas** tai **huijari** (6 mainintaa) *hykertää*. *E*-verbi kuvailee kahta samanaikaista toimintaa: nauraja nauraa ja samalla myös väänтелеe tai hiertelee mielihyvstä käsiään toisiansa vasten (NS). **Korva** (6 mainintaa) tai **hevonen** (5) *höröttää*. *E*-verbi ei tässäkään yhteydessä liity nauruun, vaan ruumiinosan asentoon tai eläimen ääntelyyn. **Pulu(pariskunta)** (21 mainintaa) *kuhertaa*. *E*-verbi kuvailee lintujen ääntelyä, ei naurua. **Noita-akka** (19 mainintaa), **harakka** tai **rastas** (5 mainintaa) *käkättää*. Verbi liittyy joko taruolennon nauruun tai linnun ääntelyyn. **Sika** (15 mainintaa) *röhöttää*. Verbi kuvailee eläimen ääntelyä, ei naurua. **Lintu** (3 mainintaa) *tirskahattaa* eli äänтелеe tietyllä tavalla.

3.2. Naurun kohde tai syy

Taulukossa 2 testituloksista on esitetty neljä eniten mainintoja saanutta naurun kohdetta tai syytä.

TAULUKKO 2. Merkityselementtinä naurun kohde tai syy.
Mainintojen määrä

Naurun kohde tai syy	Verbaalisen <i>k</i> -konstruktion <i>e</i> -verbit															
	<i>hahattaa</i>	<i>virnistää</i>	<i>hekottaa</i>	<i>räkättää</i>	<i>hihittää</i>	<i>tyrskähtää</i>	<i>hohottaa</i>	<i>hykertää</i>	<i>höröttää</i>	<i>kihertää</i>	<i>hikotella</i>	<i>kuhertaa</i>	<i>käkättää</i>	<i>röhöttää</i>	<i>tirskahtaa</i>	<i>kikattaa</i>
Tuhmalle vitsille tai hauskalle tarinalle nauraminen	60	13	42	–	5	16	45	4	39	–	–	3	33	26	15	5
Vahingonilo/iva/ pilkka	14	30	2	47	–	7	–	4	12	–	–	–	40	15	7	–
TV:n pilailu-ohjelmalle tai tilannekomiikalle nauraminen	9	10	11	16	18	8	8	–	8	–	–	–	–	3	20	2
Ilo / mielihyvä	–	–	16	–	16	–	12	10	3	–	8*	–	–	–	–	7

* *e*-verbi *hikotella* on joidenkin informanttien (28 mainintaa) vastauksissa yhdistetty hikkaan, nikotteluun (pallean kouristus, biologinen reaktio, nikka), ei suoranaisesti nauruun.²

Frekvenssiltään korkeimmalla sijalla on 13 *k*-konstruktiolla naurun kohteena (tuhma) vitsi tai hauska tarina: *nauraa hahattaa* (60 mainintaa), ~ *hohottaa* (45), ~ *hekottaa* (42), ~ *höröttää* (39), ~ *käkättää* (33), ~ *röhöttää* (26), ~ *tyrskähtää* (16), ~ *tirskahtaa* (15), ~ *virnistää* (13), ~ *hihittää* (5), ~ *kikattaa* (5), ~ *hykertää* (4) sekä ~ *kuhertaa* (3).

TV:n pilailuohjelma tai **tilannekomiikka** on naurun kohteena 11 *k*-konstruktiossa: *nauraa tirskahtaa* (20 mainintaa), ~ *hihittää* (18), ~ *räkättää* (16), ~ *hekottaa* (11), ~ *virnistää* (10), ~ *hahattaa* (9),

² Ks. Tieteen kuvalehti.

~ *tyrskähtää* (8), ~ *hohottaa* (8), ~ *höröttää* (8), ~ *röhöttää* (3) sekä ~ *kikattaa* (2).

Vahingoniloa, ivaa, pilkkaa naurun syynä kuvailee informanttien vastauksien mukaan kymmenen *k*-konstruktiota: *nauraa räkättää* (47 mainintaa), ~ *käkättää* (40), ~ *virnistää* (30), ~ *röhöttää* (15), ~ *hahattaa* (14), ~ *höröttää* (12), ~ *tyrskähtää* (7), ~ *tirskahtaa* (7), ~ *hykertää* (4) sekä ~ *hekottaa* (2).

Ilosta, mielihyvistä tapahtuvaa naurua kuvaa testitulosten mukaan seitsemän naurukonstruktiota: *nauraa hekottaa* (16 mainintaa), ~ *hihittää* (16), ~ *hohottaa* (12), ~ *hykertää* (10), ~ *hikotella* (8), ~ *kikattaa* (7) sekä ~ *höröttää* (3).

Seuraavat naurun kohteet tai syyt muodostivat taulukossa esitettyyn aineistoon verrattuna huomattavasti vähemmän naurukonstruktiota. Esimerkiksi **pojat** ovat teinityttöjen ryhmänaurun kohteena neljässä *k*-konstruktiossa: *nauraa kihertää* (9 mainintaa), ~ *hihittää* (5), ~ *kuhertaa* (5) sekä ~ *kikattaa* (3). Tytön yksinnauraa **pojalle** kuvailee testituloksissa yksi *k*-konstruktiota: *nauraa tirskahtaa* (6 mainintaa). **Tyytyväisyys** on merkitty naurun syyksi myös neljässä *k*-konstruktiossa: *nauraa hykertää* (60 mainintaa), ~ *röhöttää* (10), ~ *hahattaa* (7) sekä ~ *kihertää* (4). **Onnesta** tapahtuvaa naurua kuvailee informanttien mukaan myös neljä *k*-konstruktiota: *nauraa kihertää* (24 mainintaa), ~ *kuhertaa* (19), ~ *hykertää* (18) sekä ~ *kikattaa* (6). Neljä *k*-konstruktiota kuvaa myös **yllätyksestä** johtuvaa naurua: *nauraa tyrskähtää* (46 mainintaa), ~ *virnistää* (16), ~ *hihittää* (13) sekä ~ *hikotella* (5). Neljällä *k*-konstruktiolla on edustettuna myös **toisen nololle tilanteelle** nauraminen: *nauraa röhöttää* (6 mainintaa), ~ *räkättää* (5), ~ *tirskahtaa* (5), ~ *kihertää* (4) sekä ~ *hohottaa* (3).

Muille ihmisille, ohikulkijoille nauramista kuvailee informanttien mukaan kolme *k*-konstruktiota: *nauraa räkättää* (9 mainintaa), ~ *hahattaa* (6) sekä ~ *höröttää* (2). Kolme *k*-konstruktiota kuvailee myös **juoruilun** tai **salaisuuksien kertomisen** yhteydessä tapahtuvaa naurua: *nauraa hihittää* (20 mainintaa), ~ *kihertää* (13) sekä ~ *käkättää* (2). **Kutittaminen** on merkitty naurun syyksi myös kolmessa *k*-konstruktiossa: *nauraa*

kikattaa (9 mainintaa), ~ *tirskahdaa* (4) sekä ~ *hekottaa* (3). Lisäksi on kolme *k*-konstruktiota, jotka informanttien mukaan kuvailevat **tyhjänpäiväistä naurua** tai **joukkohysteriaa**: *nauraa räkättää* (6 mainintaa), ~ *höröttää* (4) sekä ~ *kihertää* (3).

Tiivistettynä voidaan sanoa, että naurua on naurajasta ja naurun kohteesta riippuen hyvin monenlaista. Tuhmalle vitsille tai hauskalle jutulle useimmiten *nauraa hahatetaan, hohotetaan, hekotetaan, hörötetään, käkätetään* tai *röhötetään*. TV:n pilailuohjelmalle tai tilannekomiikalle sen sijaan *nauraa tirskahtetaan, hihitetään, räkätetään, hekotetaan, virnistetään* tai *hahatetaan*. Vahingonilosta puolestaan *nauraa räkätetään, käkätetään, virnistetään, röhötetään, hahatetaan* tai *hörötetään*. Ilosta *nauraa hekotetaan, hihitetään, hohotetaan, hykerretään, hikotellaan* tai *kikatetaan*.

Yleisimpiä syitä nauruun ovat tuhma vitsi tai hauska tarina, TV:n pilailuohjelma tai tilannekomiikka, vahingonilo tai pilkka sekä ilo tai mielihyvä. Nauru liittyy voimakkaasti myös sukupuolten välisiin sensuaalisiin suhteisiin ja lisäksi se on yksi ryhmäkäyttäytymisen ilmenemismuotoja. Porukalla tapahtuvan naurun avulla voidaan nauraa ihminen ryhmästä ulos tai liittää siihen, voidaan ilmaista ryhmässä vallitsevia valtasuhteita (kuka nauraa kenenkin vitsille ja mistä syystä) jne. Pitkään koulussa toimineena pedagogina uskallan väittää, että porukalla nauraminen on kouluyhteisössä laajalti levinnyt ja sosiaalisen vaikutusvoimansa kannalta hyvin merkittävä ilmiö.

3.3. Naurun tapa

Taulukkoon 3 on poimittu ne nauramisen tavat, joita on luonnehdittu enemmän kuin kahdella nauruverbillä. Naurun tavat on esitetty siinä järjestyksessä, kuinka paljon erilaisia *e*-verbejä niihin kuhunkin on liitetty.

TAULUKKO 3. Merkityselementtinä naurun tapa. Kahta useampien mainintojen määrä

Naurun tapa	Verbaalisen <i>k</i> -konstruktion <i>e</i> -verbit															
	<i>hahattaa</i>	<i>virnistää</i>	<i>hekottaa</i>	<i>räkättää</i>	<i>hihittää</i>	<i>tyrskähtää</i>	<i>hohottaa</i>	<i>hykertää</i>	<i>höröttää</i>	<i>kihertää</i>	<i>hikotella</i>	<i>kuhertaa</i>	<i>käkättää</i>	<i>röhöttää</i>	<i>tirskahtaa</i>	<i>kikattaa</i>
Kovalla äänellä, kuuluvasti	5	–	13	3	–	–	23	–	14	–	8	–	7	23	3	–
Iloisesti	–	4	3	–	–	–	2	–	–	9	–	–	–	–	3	5
Itsekseen	–	–	–	–	13	–	–	15	5	4	3	–	–	–	–	–
Vahingoniloisesti	5	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–	–	3	–	–	–
Ilkikurisesti	3	4	–	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Yhdeksän *k*-konstruktion *e*-verbiä kuvailee informanttien mukaan **kovalla äänellä, kuuluvasti** tapahtuvaa naurua: *nauraa hohottaa* (23 mainintaa), ~ *röhöttää* (23), ~ *höröttää* (14), ~ *hekottaa* (13), ~ *hikotella* (8), ~ *käkättää* (7), ~ *hahattaa* (5), ~ *räkättää* (3) sekä ~ *tirskahtaa* (3).

Adverbiaalilla **iloisesti** luonnehdittiin testin kuuden *k*-konstruktion nauruverbejä: *nauraa kihertää* (9 mainintaa), ~ *kikattaa* (5), ~ *virnistää* (4), ~ *hekottaa* (3), ~ *tirskahtaa* (3) sekä ~ *hohottaa* (2).

Viittä *e*-verbiä informantit kuvailivat **itseksseen** nauramiseksi: *nauraa hykertää* (15 mainintaa), ~ *hihittää* (13), ~ *höröttää* (5), ~ *kihertää* (4) sekä ~ *hikotella* (3).

Adverbiaalilla **vahingoniloisesti** luonnehdittiin testin kolmen *k*-konstruktion nauruverbejä: *nauraa räkättää* (6 mainintaa), ~ *hahattaa* (5) sekä ~ *käkättää* (3). Samoin kolmen *k*-konstruktion nauruverbejä luonnehdittiin adverbiaalilla **ilkikurisesti**: *nauraa virnistää* (4 mainintaa), ~ *räkättää* (3) sekä ~ *hahattaa* (3).

Yhtäkkiä tapahtuvaa naurua kuvailevat informanttien mukaan kahden *k*-konstruktion *e*-verbit: *nauraa tyrskähtää* (38 mainintaa) ja ~ *tirskahtaa* (37). Lisäksi kahden *k*-konstruktion *e*-verbit luonnehtivat

testitulosten mukaan a) **maha hytkeyn** tapahtuvaa naurua: *nauraa hohottaa* (7 mainintaa) ja ~ *hekottaa* (4); b) **suu ammollaan** nauramista: *nauraa hohottaa* (6 mainintaa) ja ~ *hekottaa* (3); c) **rumasti, möreästi** tapahtuvaa naurua: *nauraa röhöttää* (8 mainintaa) ja ~ *räkättää* (3); d) **ärsyttävästi** nauramista: *nauraa räkättää* (4 mainintaa) ja ~ *käkättää* (3); e) **hiljaa** tapahtuvaa nauramista: *nauraa hihittää* (11 mainintaa) ja ~ *kihertää* (4); f) **ujona, kainosti** nauramista: *nauraa hihittää* (3 mainintaa) ja ~ *kihertää* (3); g) **keskenään** tapahtuvaa pari- tai ryhmänaurua: *nauraa kikattaa* (23 mainintaa) ja ~ *hihittää* (3) sekä h) **tyytyväisenä** nauramista: *nauraa hykertää* (35 mainintaa) ja ~ *höröttää* (2).

4. Tulosten pohdintaa

Keskeinen tutkimuskysymykseni oli, soveltuuko kyselytestimenetelmä verbaalisten *k*-konstruktioiden sekä niihin sisältyvien *e*-verbien merkityksiin liittyvän tiedon hankkimiseen. Vastatakseni mahdollisimman kattavasti tähän kysymykseen havainnollistan kyselytestin suomat mahdollisuudet seuraavan NS:sta (s.v. **räkättää**) poimitun lauseen *Koko akkparvi nauraa räkättää ja kikattaa yhteen ääneen* avulla. Lauseessa esiintyvään verbaaliseen *k*-konstruktion *nauraa räkättää* sisältyvästä *e*-verbistä vieraskielinen lukija voi saada esimerkiksi NS:sta seuraavanlaista tietoa:

räkättää *onom.v.* esim. harakan t. räkättirastaan katkonaisesta (rumasta) ääntelystä; myös rumasta, karheasta, ilkkuvasta naurusta; vrt. *käkättää*, *räkyttää*, *räpättää*. | Harakka r:tää. Rastaan r:ys. Närhen r:tävä ääni. Konepistooli r:tää kuin vimattu. Koira haukkua r:tää. – Koko akkparvi r:tää ja kikattaa yhteen ääneen. Nauraa r. R:tävä nauru. Naurun r:ys. Siitä kehittyi sitten jokin oiva tepponen, jolle vielä seuraavanakin päivänä r:ettiin SILL.

Kuten yllä oleva lainaus osoittaa, lukijalle ei anneta NS:n sana-artikkelissa kovinkaan paljon tietoa ekspressiivisen *räkättää*-verbin merkityskentästä. Sananselityksestä selviää kylläkin aika hyvin, millaista räkättämällä nauraminen on (*rumaa, karheaa, ilkkuvaa*) ja synonyymi-

esimerkeistäkin (*käkättää, räkyttää, räpättää*) on jonkin verran apua, mikäli tietää lueteltujen synonyymisten verbien merkityksiä, mutta lisätietoa kaipaisi siitä, kuka (*akkaparven* lisäksi) räkättämällä nauraa tai mille (*oivan tepposen* lisäksi) hän nauraa räkättää.

Informanttien sananselitykset antavat *räkättää*-verbin merkityskentästä kosolti tarvittavaa lisätietoa. Räkättämällä nauraminen on heidän mukaansa vahingoniloista, liioittelevaa, äänestä, ärsyttävää, räkättirastasmaista, ilkkuvaa, ivallista, ilkeää, rähisevää, rumaa, aika matalaa, karkeaa ja kovaa naurua. Testin nauruverbisarjan (*hahattaa, hekottaa, hihittää, hikitella, hohottaa, hykertää, höröttää, kihertää, kikat-
taa, kuhertaa, käkättää, räkättää, röhöttää, tirskahtaa, tyrskähtää* sekä *virnistää*) äänen voimakkuustason tehtävässä *räkättää*-verbi sijoittui vastaajien kuvaileman äänen voimakkuuden osalta kuudentoista verbin joukossa ensimmäiseksi. Verbin äänen voimakkuus oli vastaajien mukaan 4,6 asteikolla 0–5. Kyseinen *e*-verbi koettiin verbin merkityksen kannalta olennaisen ensimmäisen tavun matalan lavean etuvokaalin *ä:n* sekä tämän vokaalin ja alveolaarisen tremulantin *r:n* ja palatovelaarisen klusiilin *k:n* muodostaman CVC-konsonanttikehyksen *räk*-yhdistelmän vaikutuksesta ja oletettavasti myös kunkin informantin kielellisen maailmankuvan mukaan erittäin epämiellyttäväksi. Tutkimustulokset osoittivat selvästi, että sanan äänneasun ja merkityksen välillä on yhteys, joka ilmenee kielelle tyypillisten foneettisten säännönmukaisuuksien avulla. Sanan merkityksen ja äänneasun välistä yhteyttä ilmaisevat ensimmäisen tavun konsonanttikehyksessä olevan vokaalin laatu eli ekspressiivinen merkityskomponentti ja kesto, vähemmän sananalkuinen ja sanansisäinen konsonantti tai konsonanttiyhdistelmä. Kaikkein selvimmän ekspressiivisten sanojen merkityksen ja äänneasun väliseen yhteyteen viittaa ensitavun vokaali, joka ilmaisee verbin avulla kuvailtavan äänen korkeutta ja äänensävyä. *Ja kyllähän se ääni, joka suusta tulee nauraessa on aika samanlainen kuin se verbi, jota siitä käytetään*, tiivistä asiaan eräs informantti reunahuomautuksessaan.

Verbaalinen *k*-konstruktio *nauraa räkättää* on testitulosten mukaan yhdessä *nauraa hekottaa* -konstruktion kanssa testin verbisarjan yleisin

eli eniten konventionaalistunut konstruktio. Konstruktiossa attraktiokeskuksena esiintyvä neutraali pääverbi *nauraa* edustaa Anneli Pajusen (1988: 95–123) luokittelun mukaan mentaaliverbejä (puheakti- ja aistihavaintoverbejä). Suomalaisten kielellisen maailmankuvan kontekstissa neutraalin verbin (*n*-verbin) voimakkuusaste attraktiokeskuksena ja sen esiintymistiheys eli frekvenssi konstruktioissa viittaa siihen, mitkä elämän alueet ovat aikanaan olleet niin tärkeitä, että ne ovat tarvinneet *n*-verbin laajemman merkityksen lisäksi *e*-verbin kapeamman, spesifisemmän merkityksen toiminnan laatua täsmentämään. Konstruktioiden *e*-verbeistä käy ilmi myös ihmisten suhtautuminen johonkin tiettyyn toimintaan tai olotilaan, sen evaluointi. Esimerkiksi nauruverbi *hekottaa* edustaa melioratiivista suhtautumista naurajaan, *räkättää* sen sijaan puhujan pejoratiivista asennetta kuvattavaan. *E*-verbit voivat olla tämän merkityselementin suhteen myös neutraaleja.

Testitulosten analyysi antoi myös varteenotettavaa lisätietoa naurajasta, naurun syystä tai kohteesta ja naurun tavasta. Esitän tässä *räkättää*-verbin agentin (mahdollisen räkättäjän) suvun ja iän variantit mainintojen määrän mukaan prosentteina. Kuten tulokset osoittavat, informanteista 33 % yhdistää *räkättää*-verbin keski-ikäisen naisen nauruun, 18 % vastanneista pitää verbiä nuoren naisen, 13 % poikalapsen, 13 % vanhan naisen, 11 % nuoren miehen, 6 % keski-ikäisen miehen, 4 % tyttölapsen ja 2 % vanhan miehen naurua kuvailevana.

Nauraa räkätetään yleisimmin muille ihmisille, ohikulkijoille, muiden ihmisten virheille, vitseille, toilailuille, keksitylle kepposelle, pellen tempuille sirkuksessa. Räkätetään takaisin, vahingoniloisesti, ärsyttävästi, äänekkäästi, taukoamatta, siivottomasti, poikamaisesti, katketakseen, vatsa kippurassa. Informanttien reunahuomautuksista löytyi vielä yksi merkityselementti (ryhmänauru ≠ yksinnauru), jota ei testissä ollut edes kysytty. Lauseessa *Poikajoukko nauraa räkättää ohikulkijoille* subjekti on testitulosten mukaan aika tyypillinen nauraja (poika), joka muodostaa kaltaistensa kanssa ohikulkijoille syyttä suotta räkättävän ryhmän (poikajoukko). Joukossa tapahtuva nauru on vaikutukseltaan huomattavasti voimakkaampaa kuin yksin tapahtuva räkätys. *Räkättää*-verbin

synonyymeiksi informantit tarjosivat *käkättää* ja *räkyttää* kuten NS:kin, *räpäyttää*-verbistä sen sijaan informanttien vastauksissa ei ollut yhtään mainintaa.

Vastauksista päätellen *räkättää* kuvailee aika korkeaa, soinnutonta ja ehdottoman epämiellyttävää naurua (100 mainintaa). Tulokset osoittivat kuitenkin, että verbillä kuvailtavan naurun äänensävyä matalana (38) ja sointuvana (26) pitävien informanttien määrä on myös aika suuri. Yksikään informantti ei pitänyt *räkättää*-verbillä kuvailtavaa naurua miellyttävänä. Tämä on ainoa näin yksimielinen tulos tässä tehtävässä.

Tutkimustulosteni pohjalta voi perustellusti väittää, että kyselytestimenetelmä soveltuu hyvin verbaalisten *k*-konstruktioiden sekä niihin sisältyvien *e*-verbien merkityksiin liittyvän tiedon hankkimiseen.

Tulosten analyysin yhteydessä nousi kuitenkin esiin uusia tutkimuskysymyksiä (esim. yksinnauru ja ryhmänauru, naurun psykologiset sekä sosiaaliset ym. ulottuvuudet), joihin olisi mielekästä jatkossa perehtyä.

Lähteet

- Hamunen, Markus 2007. "Mee sai juosta lirputtaa": koloratiivirakenne konstruktiona ja kieliopillistumana. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.
- Hamunen, Markus 2012. Koloratiivirakenne, liike ja tapa. – Ilona Herlin, Lari Kotilainen (Toim.). Verbit ja konstruktiot. Suomi 201. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 104–140.
- Heikkinen, Vesa, Eero Voutilainen 2009. Koloratiivirakenne Hirventappopaikkaromaanissa. – Vesa Heikkinen (Toim.). Kielen piirteet ja tekstilajit. Vaikuttavia valintoja tekstistä toiseen. Tietolipas 229. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 135–169.
- Itkonen, Erkki 1966. Kieli ja sen tutkimus. Helsinki: WSOY.
- Jarva, Vesa, Samu Kytölä 2007. The Finnish colorative construction and expressivity. – SKY Journal of Linguistics 20, 235–272.
- Jürvetson, Maria-Magdalena (tulossa). Kyselytestimenetelmä suomen kielen verbaalisen koloratiivikonstruktion muodon, merkityksien ja tehtävien selvittämisessä. Väitöskirja. Tallinna: Tallinnan yliopisto.
- NS = Nykysuomen sanakirja 1–3. 5. painos. Porvoo: WSOY, 1975–1976; Nykysuomen sanakirja: lyhentämätön kansanpainos 1–6. Porvoo: WSOY, 1992.

- Pajunen, Anneli 1988. Verbien leksikaalinen kuvaus. Publications of the Department of General Linguistics 18. Helsinki: Helsinki University.
- Rytkönen, Ahti 1937. Koloratiivinen konstruktio. – Virittäjä 41, 95–104.
- Sivula, Jaakko 1989. Deskriptiiviset sanat. – Jouko Vesikansa (Toim.). Nykysuomen sanavarat. Helsinki: WSOY, 165–182.
- SMS = Suomen murteiden sanakirja 1985–1999. Helsinki: KOTUS.
- SS = Suomisanakirja. <http://www.suomisanakirja.fi/rähättää/> (22.6.2014).
- Tieteen kuvalehti. <http://tieku.fi/ihminen/aanekas-kouristus> (14.8.2014).
- Tieteen termipankki. Kielitiede: kielellinen maailmankuva. http://www.tieteen-termipankki.fi/wiki/Kielitiede:kielellinen_maailmankuva (27.6.2014).
- Ullman, Stephen 1972. Semantics. An Introduction to the Science of Meaning. Oxford: Blackwell.
- Vanhatalo, Ulla 2002. “Naiset motkottaa aiheesta ja nalkuttaa syyttä”: Kyselytestit verbien semanttisten sisältöjen arvioinnissa. – Virittäjä 106 (3), 330–353.
- Vanhatalo, Ulla 2004. Koehenkilöiden taustan merkitys kokeellisessa leksikaalissa semantiikassa ja sen sovelluksissa. – Sananjalka 46, 81–105.
- Vanhatalo, Ulla 2005. Kyselytestit synonymian selvittämisessä. Sanastotietoutta kielenpuhujilta sähköiseen sanakirjaan. Väitöskirja. Helsinki: Yliopistopaino.

Aineistolähteet

- Huovinen, Veikko 1984. Havukka-ahon ajattelija. Kootut teokset I. Juva: WSOY.
- Kalevala 1979. Karjalais-suomalainen kansaneepos. Petroskoi: Karjala-Kustantamo.
- Kianto, Ilmari 1955. Novelleja ja kertomuksia. Valitut teokset. Helsinki: Otava.
- Lassila, Maiju [1910] 1997. Tulitikkuja lainaamassa. Suomalaisen kirjallisuuden helmiä. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Paasilinna, Arto [1997] 2000. Jäniksen vuosi. Keuruu: Otavan kirjapaino OY.
- Penttilä, Aarni [1938] 2000. Aapiskukko. Jyväskylä: Gummerus.

Maria-Magdalena Jürvetson

Tallinn University
 Narva mnt 25
 10120 Tallinn, Estonia
malle@tlu.ee

The use of questionnaire test method in the study of meanings of the Finnish verbal colorative constructions describing laughter

MARIA-MAGDALENA JÜRVE TSON

Tallinn University

This article tends to be the first attempt to use questionnaire method in examining the meanings of Finnish verbal colorative construction, describing laughter, which consists of two verbs: a neutral infinitive verb *nauraa* (to laugh) and an colorative (onomatopoeic or descriptive) finite verb, e.g. *räkättää* (to cackle), which describes or colorizes the denotative meaning.

The questionnaire test is based on the cognitive etnolinguistic idea of the linguistic worldview and the assumption, that large and sufficiently heterogeneous population of native speakers individually and collectively knows what is “correct” in their language. In addition, this collective and implicit knowledge was assumed to be measurable to disclose even subtle differences in the various semantic dimensions of given words.

The present article aims at the following research questions on verbal colorative construction using questionnaire: Is it possible to get from the informants information pertaining the meanings of colorative verbs and the verbal colorative constructions requesting a test method? What are the meanings of colorative verbs in the verbal colorative constructions?

A total of 100 native subjects between the ages of 16 and 66 in Finland participated in the questionnaires. 11 questions were used for the test. All of the tests were made with pen-and-paper in controlled classroom situation.

A consistent finding was that questionnaire test discloses very relevant lexical information that could not be gained in other ways, including meaning components of Finnish colorative verbs.

Keywords: lexicology; semantics of words; expressive verb; linguistic worldview